

Plan wynikowy z języka polskiego dla klasy III gimnazjum – „Słowa na czasie” część 2

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
78. Oblicze współczesnego świata	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 130–133	– „Wprowadzenie do epoki” – „Od kiedy do kiedy?” – „Człowiek współczesny” – „W poszukiwaniu mądrości” – „Nowa sztuka” – Andy Warhol, „Puszka zupy Campbell’s” – Alexander Calder, „Mobile” – wideoinstalacja Nam June Paika – budowle postmodernistyczne	postęp technologiczny, terroryzm, konsumpcjonizm, „globalna wioska”, filozofia dialogu, postmodernizm, instalacje, pop-art, video-art	– wymienia zjawiska charakterystyczne dla współczesności – określa daty graniczne epoki – wyjaśnia, czym jest postmodernizm – prezentuje w formie mapy myśli główne kierunki współczesnej sztuki – wykonuje kolaż przedstawiający człowieka XXI w.	– omawia zjawiska charakterystyczne dla współczesności – podaje wydarzenia łączące się z datami granicznymi epoki – przygotowuje ilustrowaną kronikę najważniejszych wydarzeń od zakończenia II wojny światowej do dziś	1	I.1.2 I.2.1 II.2.11 III.1.1 III.2.11
79. Wybierać własną drogę	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 134–136	– Jerome David Salinger, „Buszujący w zbożu” (fragment)	narracja, bunt,	– określa rodzaj narracji występujący w tekście – opisuje sytuację ukazaną we fragmencie powieści – wyjaśnia, dlaczego chłopak nie powiedział nauczycielowi tego, co naprawdę myślał – wskazuje, co nie podobało się nastolatкови w poprzedniej szkole – przedstawia, jakimi cechami odznacza się główny bohater i określa, w czym przypomina innych buntowników znanych z literatury lub filmu – wyjaśnia, dlaczego obaj rozmówcy nie mogli dojść do porozumienia i co ich dzieliło	– wymienia kilku zbuntowanych bohaterów literackich lub filmowych i określa, jakie mieli cechy oraz przeciw czemu się buntowali – pisze rozprawkę, w której odnosi się do podanego aforyzmu – zapoznaje się z fragmentem, w którym główna postać powieści, Holden, opisuje swoje marzenie i określa, co może symbolizować ta wizja i jej poszczególne elementy	1	I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.3.3 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje język tekstu – wyjaśnia, czym są różnice pokoleniowe i czy dorośli mogą – Twoim zdaniem – zrozumieć młodzież 			
80. i 81. Formatowanie i redakcja tekstu	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Laboratorium języka s. 134–136	<ul style="list-style-type: none"> – „Czcionki i wyróżnienia” – „Zasady formatowania pracy szkolnej” – „Korekta tekstu” 	czcionki (szeryfowa, bezszeryfowa, cienka, gruba, wąska, szeroka, pisanka), wyróżnienia (kursywa, wersaliki, bold), formatowanie, interlinia, korekta, cudzysłów, dywiz, półpauza, spacja, autokorekta	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje wybrane typy czcionek – proponuje rodzaj czcionki odpowiedni dla danej formy wypowiedzi – omawia rodzaje czcionek i wyróżnień zastosowanych w zaprezentowanej reklamie – wskazuje, w jakim celu stosuje się wyróżnienia – określa, jaka forma graficzna została nadana zaprezentowanym tekstom i omawia różnice między nimi – podaje, w jakim celu formatuje się teksty i jak można to robić – wyjaśnia, na czym polega korekta tekstu – formatuje własny tekst – określa, jak powinien być sformatowany dany tekst – wstawia w tekst spacje w odpowiednie miejsca – wyjaśnia, w których zdaniach brakuje półpauzy 		2	I.1.1 I.1.2 III.1.4
82. Z wizytą w nierealnym świecie	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 136–138	– Kurt Vonnegut, „Rzeźnia numer pięć” (fragment)	fabuła, świat przedstawiony, narracja, narrator, elementy o charakterze komicznym i tragicznym, czarny humor	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje krótko głównego bohatera przeczytanej historii – wskazuje, które elementy fabuły odnoszą się do świata realnego – określa sposób opowiadania narratora o rzeczywistości – wskazuje w utworze wątki fantastyczne i tłumaczy, po co pisarz wprowadził je do powieści o tematyce wojennej 	<ul style="list-style-type: none"> – przytacza tytuły trzech dzieł literackich lub filmowych, w których elementy fantastyczne łączą się z rzeczywistymi i określa, czy w utworach tego typu zawsze łatwo odróżnić fantastykę od rzeczywistości – określa, jak autor wykorzystuje czarny humor do oceny rzeczywistości 	1	I.1.1 I.1.2 I.1.4 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.4.2 III.1.1 III.1.2

				<ul style="list-style-type: none"> – redaguje notatkę encyklopedyczną o Tralfamadorczykach – wypisuje z tekstu elementy o charakterze tragicznym i komicznym – wyjaśnia na podstawie zgromadzonych wiadomości i treści <i>Warto wiedzieć</i>, na czym polega czarny humor – odnajduje fragmenty tekstu, które się powtarzają – wskazuje cytaty dostarczające informacji o osobie mówiącej – określa, które zdania można uznać za komentarz narratora do przedstawianych wydarzeń – nazywa typ narracji – przedstawia, co sądzi o sytuacji porwania przez kosmitów, która rzekomo przytrafiła się bohaterowi i uzasadnia swoje zdanie – pisze opowiadanie o spotkaniu z osobą, która przybyła do jego świata z przyszłości 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką funkcję pełnią powtarzające się fragmenty tekstu – omawia funkcję narracji w utworze – wypowiada się na temat tego, co zaskoczyło go w sposobie kreowania świata w przeczytanym tekście – bierze udział w debacie, której mottem są słowa Alberta Einsteina 		<p>III.1.5 II.1.6 III.1.7</p>
<p>83., 84., 85., 86. Antoine de Saint-Exupéry „Mały Księżę”</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 139</p>	<p>– Antoine de Saint-Exupéry „Mały Księżę”</p>	<p>czas wydarzeń, miejsce wydarzeń, plan wydarzeń, elementy realistyczne i fantastyczne, symbol</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jakim czasie rozgrywają się wydarzenia opisane w utworze Antoine’a de Saint-Exupéry’ego – układa plan wydarzeń opisanych w „Małym Księciu” – wyjaśnia, w jaki sposób zachowywała się Róża i przytacza charakteryzujące ją cytaty – tłumaczy, dlaczego Mały Księżę opuścił swoją planetę – przedstawia, w jaki sposób zachowywały się osoby spotykane przez Małego Księcia na kolejnych planetach 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podobieństwa i różnice pomiędzy książkami dla dzieci i młodzieży a utworami dla dorosłych – wyjaśnia, jakie znaczenie dla interpretacji utworu ma wspomniany w opowieści rysunek przedstawiający słonia zjedzonego przez węża – wykonuje dowolną techniką makietę planety B-612 – bierze udział w dyskusji na temat: „<i>Mały Księżę</i>” – <i>książka dla dzieci i młodzieży czy dla dorosłych?</i> 	<p>4</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.3.1 II.4.2 III.1.2 III.1.5 III.1.6 III.1.7</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – określa, jakie postawy i cechy ludzkie reprezentują poszczególne postacie – opisuje wizytę Małego Księcia na Ziemi i wyjaśnia, czego bohater dowiedział się podczas pobytu na tej planecie – podaje przykłady elementów realistycznych i fantastycznych zamieszczonych w utworze Antoine’a de Saint-Exupéry’ego – odszukuje w „Małym Księciu” cytaty, które przekazują ponadczasowe prawdy o życiu 					
87. Prasa a internet	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 172–173	<ul style="list-style-type: none"> – „Właściwości komunikacji prasowej i internetowej” – „Rola i aktywność odbiorcy” – „Zasięg oddziaływania” – „Jak czytać hiperteksty?” – „Sytuacje komunikacyjne” 	komunikacja prasowa i internetowa, prenumerata	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice między tradycyjną prasą a gazetami publikowanymi w internecie – określa, czy komentarze czytelników są wiarygodnym źródłem informacji – ustala, czy lepiej jest zaprenumerować czasopismo poświęcone swojemu hobby, czy czytać je w internecie i uzasadnia swoją odpowiedź – podaje trzy powody, dla których w dobie rozwoju internetu ludzie czytają tradycyjne gazety 	– wymienia więcej niż trzy powody, dla których w dobie rozwoju internetu ludzie czytają tradycyjne gazety	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.2 II.1.2 II.4.3 III.1.1 III.1.8 		
88. Czy gazety są już historią?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 174–176	– Thomas Baekdal, „Gazety są już historią. Wygrać będą projekty nowych mediów” (fragment)	gazeta, czasopismo, teza, argumenty, źródło informacji, obiektywizm, nowoczesne środki przekazu, współczesny dziennikarz	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat tego, czy czyta gazety/czasopisma, a jeżeli tak, to jakich treści od nich oczekuje – wymienia argumenty, którymi autor tekstu popiera tezę postawioną w tytule – wyjaśnia, jakie elementy sprawiają, że artykuł z „Washington Post” jest – według Thomasa Baekdala – nieodpowiedni dla współczesnego 	– ustosunkowuje się tezy przedstawionej przez autora artykułu i wyjaśnia swoją decyzję	– zadaje pytanie starszym osobom ze swojego otoczenia np. rodzicom, dziadkom lub sąsiadom o trzy najnowsze i najważniejsze źródła informacji o wydarzeniach oraz omawia różnice, jakie dostrzega w odpowiedziach i określa, czym są one spowodowane	– odpowiada, czy zgadza się z opinią	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.1 I.1.2 I.1.10 II.1.2

				<p>czytelnika</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje trzy najważniejsze – dla siebie – źródła informacji o najnowszych i najważniejszych wydarzeniach – wymienia formy wypowiedzi, w których ważne jest bezstronne przedstawianie faktów i obiektywny język – wyjaśnia różnicę między <i>mediami starego świata</i> a nowoczesnymi środkami przekazu na podstawie zamieszczonego fragmentu – przytacza z tekstu fragmenty, w których autor opisuje, czym powinien się charakteryzować współczesny dziennikarz 	<p>dziennikarza Marka Twaroga, odnoszącą się do tekstu Thomasa Baekdala i uzasadnia swoje zdanie</p>		
<p>89. Nowe media</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 176–177</p>	<p>– Monika Marta Przybysz, „Koniec Twittera? A może kolejny etap rozwoju?” (fragment)</p>	<p>media społecznościowe, Twitter, <i>real time web</i>, serwis społecznościowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakiego rodzaju informacje można przekazywać za pomocą Twittera i czym różni się on od innych portali społecznościowych – określa, jakim słowem można zastąpić wyraz <i>content</i> w pierwszym zdaniu tekstu – tłumaczy, czym są <i>cytowania</i>, o których mowa w artykule – wskazuje, na czym polega przewaga mediów społecznościowych nad tradycyjnymi – podaje cel, w jakim dziennikarze korzystają z mediów społecznościowych – wymienia zalety i wady tweetów – charakteryzuje medium typu <i>real time web</i> i podaje przykład takiego medium, inny niż opisany w tekście – wyjaśnia różnicę między serwisem społecznościowym a 		<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.4 I.1.10 I.2.1 I.2.2 I.2.3 II.2.1</p>

				<p>medium społecznościowym</p> <ul style="list-style-type: none"> – sporządza słowniczek najważniejszych terminów związanych z mediami społecznościowymi na podstawie przytoczonego tekstu i dostępnych źródeł – wyjaśnia, jakie są – według niego – przyczyny popularności portali społecznościowych 			
<p>90. Świat białych i czarnych ludzi</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 140–142</p> <p>Słownik języka polskiego</p>	<p>– Doris Lessing, „Mrowisko” (fragment)</p>	<p>postać Doris Lessing, rasizm, nacjonalizm, ksenofobia, tolerancja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje tytuły utworów Doris Lessing – na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rasizm</i>, <i>nacjonalizm</i>, <i>ksenofobia</i> – omawia elementy świata przedstawionego w powieści – odszukuje w utworze fragmenty charakteryzujące pana Macintosha – wymienia przyczyny samotności Tomka Clarke’a – wskazuje różnice między światem białych i czarnych ukazanych w przeczytanym fragmencie – wyjaśnia znaczenie podanych metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko charakteryzuje postać Doris Lessing – ocenia postawę i zachowanie pana Macintosha – określa, w jaki sposób pisarka wypowiada się o rasizmie – wyjaśnia, do czego zostało porównane w tekście ludzkie życie, przytaczając odpowiednie argumenty – przeprowadza sondę na temat: <i>Czym dla Ciebie jest tolerancja?</i> oraz opracowuje w formie wykresu wyniki ankiety – aktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej tolerancji 	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.1.7 I.2.3 II.1.2 II.2.4 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.5</p>
<p>91. Chanukowe dzieło</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 142–144</p>	<p>– Isaac Bashevis Singer, „Moc światła. Osiem powieść chanukowych” (fragment)</p>	<p>postać Isaaca Bashevisa Singera, jidysz, kultura żydowska, święto Chanuki, plan wydarzeń, opowiadanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak rozumie podane przysłowia – określa, kim jest narrator utworu i popiera swoją odpowiedź właściwymi cytatami – opowiada, w jaki sposób rabin wychowywał swoje dzieci – redaguje plan wydarzeń w formie zdań pojedynczych, dotyczący historii opowiedzianej przez ojca – odszukuje w utworze fragmenty ukazujące zasady religii żydowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia, czy podane mądrości ludowe są dziś aktualne i uzasadnia swoją odpowiedź – wyjaśnia, dlaczego wyrazy <i>matka</i> oraz <i>ojciec</i> pisane są w opowieści wielką literą – tłumaczy, dlaczego obchodzi się święto Chanuki – gromadzi informacje na temat innych obrzędów lub zwyczajów, które są praktykowane przez Żydów – podaje przykład znanej sobie gry, która mogłaby być wspólną zabawą 	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie zwrotu <i>prawić komuś kazania</i> – pisze opowiadanie na temat: <i>Cuda zdarzają się codziennie...</i>, przedstawiając argumenty na poparcie lub obalenie tezy 	w jego przyszłej rodzinie i uzasadnia swój wybór		
92. W kręgu mody językowej	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Laboratorium języka s. 191–193	– „Modne nie zawsze dobre”	wyrazy modne, moda językowa, szablon językowy, peryfraz	<ul style="list-style-type: none"> – określa znaczenie podanych wyrazów, odwołując się do słownika poprawnej polszczyzny – łączy wyrazy modne z ich synonimami oraz uzupełnia zdania – odnajduje w wypowiedzi wyrazy modne będące synonimami podanych słów – zastępuje utarte peryfrazy oryginalnymi omówieniami – wskazuje wypowiedzi, w których szablonowe sformułowania nie są przejawem mody językowej, lecz ułatwiają skuteczną i kulturalną komunikację – odnajduje wśród podanych wyrażen szablony językowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega zjawisko mody językowej – znajduje w gazetach i czasopismach dziesięć przykładów modnych określeń i podaje do nich synonimy – przekształca wypowiedzi tak, aby uniknąć modnych sformułowań – omawia rodzaje szablonów językowych – redaguje list oficjalny, wykorzystując podane schematy językowe, i dba o właściwy układ graficzny pisma 	1	I.1.2 I.2.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4
93. W skrócie	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Laboratorium języka s. 194–195	– „Mowa na skróty”	skrótowce, skróty, zasady pisowni skrótów i skrótowców, odmiana skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady pisowni i odmiany skrótów oraz skrótowców – uzupełnia tekst brakującymi kropkami – łączy nazwy z odpowiednimi skrótowcami – dzieli skrótowce na odmienne i nieodmienne – tworzy skrótowce od poszczególnych nazw – przyporządkowuje odpowiednim nazwom poszczególne skrótowce – uzupełnia zdania brakującymi skrótowcami w poprawnej formie – zapisuje słowa, które występują w zdaniu w skróconej formie – sprawdza w słowniku 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje krótkie sprawozdanie ze spotkania z wykorzystaniem skrótów występujących w ogłoszeniu – układa zdania z utworzonymi skrótowcami w podanej formie – notuje pod tekstem skróty podkreślonych wyrazów i wyrażen – szuka w słowniku lub internecie nazw, od których utworzono wyrazy PIN i PESEL i wyjaśnia, dlaczego zapisuje się je w skróconej formie 	1	I.1.1 I.1.2 I.2.2

				poprawność zapisu skrótów			
94. Jak unikać błędów słowotwórczych?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Laboratorium języka s. 196–197	– „Błędy słowotwórcze”	rodzaje błędów słowotwórczych	– tworzy poprawnie rzeczowniki od podanych słów – na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie podanych formantów – zapoznaje się z komentarzami dotyczącymi błędów, które można popełnić w wyróżnionych w tekście wyrazach – wskazuje w każdej parze przedrostek, którego nie można połączyć z podanym wyrazem – zapisuje w zeszycie formy utworzonych słów, którymi należałoby uzupełnić zamieszczone hasła reklamowe	– znajduje w słowniku poprawnej polszczyzny informację, jakiego wrostka nie należy stosować w wyrazie <i>studniówka</i>	1	I.1.2 I.2.1 I.2.3 I.3.9 III.1.8
95. Polska literatura i sztuka po II wojnie światowej	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 146–149	– „Wprowadzenie do epoki” – „W poszukiwaniu mądrości” – „Od kiedy do kiedy?” – „Chronologia polskiej literatury współczesnej” – „Sztuka” – Jerzy Nowosielski, „Rzeźnia” – Magdalena Abakanowicz, „Plecy” – Zdzisław Beksiński, „AA80” – Edward Dwurnik, „Przystanek autobusowy”	cenzura, Leszek Kołakowski, ksiądz Józef Tischner, socrealizm, Pokolenie ’56, Nowa Fala, pop-art., postmodernizm, abakany	– opowiada o warunkach, w jakich tworzyli polscy pisarze po zakończeniu II wojny światowej – wymienia najważniejsze etapy rozwoju dwudziestowiecznej literatury polskiej – podaje zagadnienia, które znajdowały się w kręgu rozważań Leszka Kołakowskiego i księdza Józefa Tischnera – odszukuje w dostępnych źródłach przykłady polskiej architektury postmodernistycznej i wskazuje, które budowle podobają mu się najbardziej	– omawia wybrane dzieło sztuki współczesnego artysty	1	I.1.2 I.2.1 II.2.11 II.3.1 II.4.1 III.1.1 III.2.11
96. Poeta jako strażnik	Podręcznik do kształcenia	– Czesław Miłosz, „Który	podmiot literacki, adresat utworu,	– charakteryzuje nastrój utworu – opisuje sytuację ukazaną w	– podaje na podstawie dostępnych źródeł okoliczności powstania	1	I.1.2 I.1.6

pamięci narodowej	literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 150	skrzywdziłeś”	sytuacja liryczna, eufemizm	wierszu – określa, jaka relacja łączy osobę mówiącą i pozostałe postacie z adresatem wiersza – proponuje słowa, jakimi można określić osobę, która skrzywdziła – odszukuje w wierszu fragmenty, w których ujawnia się podmiot literacki – określa, kim jest osoba mówiąca – wymienia zarzuty, jakie podmiot literacki stawia adresatowi utworu – określa, przed czym ostrzega adresata podmiot literacki – wskazuje w wierszu część opisową i część refleksyjną – określa tematykę wyróżnionych części utworu – odnajduje w utworze eufemizm i wyjaśnia, jakie sformułowanie zostało nim zastąpione – omawia przesłanie wiersza – tłumaczy, jakie zadanie stoi przed poetą, zgodnie z wymową utworu	wiersza – rozważa, czy przesłanie utworu ma charakter uniwersalny i uzasadnia swoje zdanie – redaguje notatkę na temat pomnika Poległych Stoczniowców 1970 i uzasadnia związek pomnika ze słowami Czesława Miłosza – zapoznaje się z wierszami Zbigniewa Herberta i wybiera te z nich, które mają – według niego – wymowę podobną do utworu Czesława Miłosza oraz uzasadnia swój wybór		I.2.1 II.1.2 II.2.2 II.2.5 II.3.1 II.3.2 II.4.2 III.1.1
97. Testament poetycki	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 151–152 Marek Grechuta, „Ocalić od zapomnienia”	– Konstanty Ildefons Gałczyński, „Pieśni” (fragmenty)	postać Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, podmiot liryczny, adresat utworu, pieśń, rymy, rytm	– wymienia tytuły tomów poetyckich Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego – omawia problematykę fragmentów pieśni i nadaje im tytuły – wskazuje, kto jest podmiotem literackim w „Pieśni III” i adresatem „Pieśni X” – wypisuje z „Pieśni III” słownictwo dotyczące wspólnego życia z bliską osobą – przedstawia zadania, jakie poeta wyznacza sobie i swojej poezji w „Pieśni X” – uzasadnia, że cykl „Pieśni” jest	– wypowiada się na temat nagrania Marka Grechuty „Ocalić od zapomnienia” – krótko charakteryzuje postać Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego – ocenia sposób opisanie uczucia przez poetę w „Pieśni III” – wyjaśnia funkcje pytań zastosowanych w „Pieśni III” – podaje, do jakiego gatunku literackiego należą omawiane utwory i ocenia, czy tytuł cyklu jest odpowiedni – omawia tematykę oraz nastroj trzech innych wybranych wierszy	1	I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.3 II.4.2 III.1.1

				<p>poetyckim testamentem twórcy – tłumaczy sens słów: <i>Jesteśmy w pół drogi</i> – redaguje kilkudzaniową wypowiedź o roli nadziei na przyszłość w życiu każdego człowieka – analizuje budowę tekstów (rymy, rytm, sposób podziału na zwrotki) – przygotowuje wybrany tekst na konkurs recytatorski „Pieśni” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego</p>	<p>Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego – wymienia współczesnych piosenkarzy wykorzystujących w swoim repertuarze utwory Gałczyńskiego i wyjaśnia przyczyny popularności tekstów tego poety</p>		
<p>98. Która Nike jest nam bliższa?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 153–154</p> <p>„Słownik mitów i tradycji kultury” Władysława Kopalińskiego</p>	<p>– Zbigniew Herbert, „Nike która się waha” – „Nike z Samotraki” – „Nike z Delos”</p>	<p>postać Zbigniewa Herberta, symbolika mitologiczna</p>	<p>– tworzy notatkę dotyczącą bogini Nike na podstawie informacji zamieszczonych w „Słowniku mitów i tradycji kultury” Władysława Kopalińskiego – określa temat wiersza – podaje, czym różni się Nike z utworu Zbigniewa Herberta od mitologicznego wyobrażenia tej bogini – wskazuje, za pomocą jakiego koloru przedstawiony został krajobraz wojenny i podaje swoje skojarzenia z tą barwą – opisuje w kilku zdaniach sytuację młodego żołnierza – wyjaśnia, dlaczego bogini nie ostrzega młodzieńca – wskazuje w wierszu odwołania do mitologii greckiej</p>	<p>– wyjaśnia, czemu służy przeciwstawienie <i>otwarta pierś</i> – <i>zamknięte oczy</i> w ostatniej zwrotce – tłumaczy, w jaki sposób poeta wykorzystuje symbole mitologiczne – omawia, jak brak rymów i znaków interpunkcyjnych oraz nierówna długość wersów i zwrotek wpływają na odbiór utworu – uzasadnia, która z rzeźb lepiej oddaje wahanie, a która – pewność</p>	1	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.4 II.2.11 II.3.1 III.1.1</p>
<p>99. Niebezpieczeństwa w sieci</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Prasa a</p>	<p>– Kazimierz Szymeczko, „Fałszerze w sieci” (fragment) – Hergé, „Przygody Tintina. Czarna Wyspa” (fragment)</p>	<p>strona internetowa, komiks</p>	<p>– przedstawia sposoby, które mogą uchronić przed oszustami pojawiającymi się w sieci – określa temat obu zaprezentowanych tekstów – wylicza elementy strony internetowej budzące podejrzenia</p>	<p>– ustala, które medium – prasa czy internet – ze względu na swoje właściwości ułatwia popełnianie przestępstw – wskazuje, co mają ze sobą wspólnego postacie występujące w przeczytanych fragmentach</p>	1	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.4.1 III.1.1 III.1.5 III.1.6</p>

	internet s. 178–181			bohaterów utworu – uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Jak powinni byli się zachować Gogel i przyjaciele, gdy odkryli nieuczciwych użytkowników sieci?</i> – wymienia elementy, dzięki którym artykuł zamieszczony w komiksie przykuwa uwagę czytelnika	– na podstawie komiksu i posiadanej wiedzy omawia rolę prasy w życiu społecznym – wyjaśnia, dlaczego obecnie bardzo popularne są śledztwa dziennikarskie		III.1.8
100. Nowe i stare słowa	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Laboratorium języka s. 155–156	– „Neologizmy i archaizmy”	neologizmy, podział neologizmów (słowotwórcze, znaczeniowe, frazeologiczne), archaizmy	– podaje powody tworzenia nowych słów oraz wychodzenia z użycia pewnych wyrazów – wskazuje neologizmy występujące we fragmencie wiersza i wyjaśnia ich znaczenie – wskazuje podstawy słowotwórcze wymienionych neologizmów – układa z podanych słów wyrażenia, które niedawno były neologizmami frazeologicznymi i uzupełnia nimi zdania – podaje współczesne znaczenia wymienionych archaizmów	– omawia wpływ utworzonych słów na odbiór utworu	1	I.1.1 I.1.2 I.3.3
101. Jaka jest nasza codzienność?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 155–156	– Wisława Szymborska, „Nieczytanie”	podmiot literacki, temat wiersza	– wymienia najważniejsze codzienne czynności współczesnego człowieka na podstawie opisu jednego dnia ze swojego życia oraz informacji uzyskanych od starszej osoby na temat jej dnia – określa, co jest tematem wiersza Wisławy Szymborskiej – proponuje inny tytuł utworu i uzasadnij swój wybór – wyjaśnia, w jaki sposób podmiot literacki ocenia współczesny świat – wskazuje w utworze elementy, które reprezentują przeszłość – interpretuje słowa: <i>A my na piątym biegu / i – odpukać – zdrowi</i>	– wyjaśnia, jaki stosunek ma do przeszłości osoba mówiąca – bierze udział w dyskusji, czy zgadza się z diagnozą zawartą w wierszu: <i>A my na piątym biegu / i – odpukać – zdrowi</i> i podaje argumenty na poparcie swojego zdania – porównuje wiersz Wisławy Szymborskiej z fragmentem wypowiedzi filozofa Tadeusza Gadacza, wskazuje w obu tekstach sformułowania o podobnej wymowie i określa, jaka ocena współczesnej cywilizacji została w nich wyrażona	1	II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.4.2 II.4.3

<p>102. Co nam przyniesie przyszłość?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 156–158 Słownik języka polskiego</p>	<p>– Stanisław Lem, „Kongres futurologiczny” (fragmenty)</p>	<p>postać Stanisława Lema, futurologia, opowiadanie fantastycznonaukowe, stylizacja, neologizm, humanitarny</p>	<p>– na podstawie słownika podaje znaczenie terminu <i>futurologia</i> – nazywa emocje bohatera tekstu po obudzeniu się w nowej, obcej rzeczywistości – wypisuje z utworu neologizmy służące uwiarygodnieniu przedstawionych wydarzeń – opowiada, w jaki sposób działały psychemikalia – opisuje wizję przyszłości ukazaną przez Stanisława Lema – tłumaczy, czym jest stylizacja – udowadnia, że utwór „Kongres futurologiczny” to opowiadanie fantastycznonaukowe – pisze krótki tekst, w którym przedstawia swoją wizję przyszłości</p>	<p>– krótko charakteryzuje postać Stanisława Lema – określa, jakich umiejętności wymaga praca futurologa – wyjaśnia znaczenie neologizmów tam, gdzie jest to możliwe – odszukuje w tekście środki artystyczne służące stylizacji – wskazuje podobieństwa między rzeczywistością zaprezentowaną w opowiadaniu Stanisława Lema a światem współczesnym</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.3 I.3.3 II.1.2 II.2.4 II.2.8 II.3.1 III.1.1</p>
<p>103. Nie patrzeć w przyszłość</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 158–159</p>	<p>– Joanna Bator, „Chmurdalia” (fragment)</p>	<p>współczesna emigracja, bohater, narrator</p>	<p>– bierze udział w rozmowie o tym, co oznaczają dla niego słowa <i>dom</i>, <i>zadomowienie</i>, <i>zakorzenie</i> – charakteryzuje tematykę przeczytanego fragmentu – odczytuje główną myśl tekstu i przytacza cytaty na poparcie swojej odpowiedzi – wyjaśnia, gdzie przebywa bohaterka tekstu i w jakim celu mogła przybyć do tego miejsca – wskazuje fragmenty mówiące o różnorodności i wielokulturowości poznawanej przez nią okolicy – określa, w jakich miejscach Dominika poczuła się swojsko i dlaczego – omawia, jak zachowuje się główna bohaterka w nowym otoczeniu i co może być przyczyną jej postępowania</p>	<p>– tworzy na podstawie dostępnych źródeł krótką notatkę o zjawisku współczesnej emigracji – wyjaśnia, w jaki sposób przeczytany fragment nawiązuje do zjawiska emigracji i co o emigrantach mówi tekst Joanny Bator</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.3.1 II.4.2</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – określa, czy postępowanie bohaterki w nowym miejscu jest typowe dla turystów, czy raczej mieszkańców danego miejsca – cytuje fragmenty mówiące o ojczyźnie i tęsknocie za nią i wyjaśnia, jak je rozumie – bierze udział w dyskusji na temat różnych sposobów na szczęśliwe życie 			
<p>104. i 105. Przyszłość bez wyboru</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 160–162</p> <p>Słownik języka polskiego lub encyklopedia</p>	<p>– Veronica Roth, „Niezdogna” (fragment)</p>	<p>nowicjusz, bohater, narrator, powieść fantastycznonaukowa, utopia, antyutopia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, czy współcześnie młodzi ludzie mają możliwość wyboru własnej drogi życiowej i jak było z takimi wyborami w dawnych czasach – wyjaśnia, czym charakteryzuje się społeczeństwo opisane w tekście oraz co ma zapewniać ludziom pokój i porządek – opracowuje tabelę, w której zapisuje symbole, cechy i zawody przypisane do każdej z frakcji opisanej w tekście – wyjaśnia, w jaki sposób słowa: <i>przede wszystkim jesteśmy członkami frakcji, dopiero potem należymy do rodziny</i> wpływają na życie społeczeństwa przedstawionego we fragmencie – przedstawia, jaki obraz dorosłego życia staje przed oczyma bohaterki oraz jakiego wyboru dokonuje i jak to o niej świadczy – ocenia, czy sytuacja ukazana we fragmencie stanowi potwierdzenie, czy też zaprzeczenie idei wygłoszonej przez jednego z bohaterów: <i>Każdy człowiek ma prawo wybrać własną drogę przez świat</i> i uzasadnia swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie różnych źródeł redaguje krótką notatkę na temat obrzędów przejścia. i opisuj, na czym polegają – przedstawia wnioski płynące z zestawienia informacji o frakcjach opisanych w tekście – wyjaśnia, dlaczego lęk przed bezfrakcyjnością jest tak silny – porównuje nastolatków opisanych w powieści ze swoimi rówieśnikami – wyjaśnia, dlaczego poczucie przynależności do określonej grupy może być ważne w życiu – tworzy prezentacje multimedialne lub plakaty dotyczące obrzędów przejścia w różnych kulturach 	<p>2</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.2 II.2.3 II.2.8 II.3.1 II.4.2 III.1.2 III.1.5</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – określa, które z pojęć – utopia czy antyutopia – odnosi się do wizji świata ukazanej w tekście Roth i uzasadnia swoje zdanie – przyporządkowuje, do jakiego gatunku literatury popularnej można zaliczyć powieść Veroniki Roth i wskazuje cechy tekstu, które to potwierdzają – wciela się w członka jednej z frakcji opisanych w tekście i uzasadnia swój wybór – podaje jako człowiek wybranej frakcji swoją propozycję rozwiązania jednego z problemów współczesnego świata 			
<p>106. i 107. Słowo słowu nierówne</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Laboratorium języka s. 200–203</p> <p>Słownik wyrazów bliskoznacznych</p>	<p>– „Słowo słowu nierówne (synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne)”</p>	<p>synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym są synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne oraz podaje ich przykłady – podaje wyrazy bliskoznaczne oraz przeciwstawne do wskazanych wyrazów – przereformuje tekst, aby uniknąć powtórzeń – przyporządkowuje przyrostki do podanych wyrazów, aby powstały antonimy – uzupełnia wypowiedzi postaci synonimami podanych wyrazów modnych – przyporządkowuje rzeczowniki do przymiotników, tworząc wyrażenia – wyjaśnia podany żart językowy – tworzy wskazane formy czasowników, a następnie uzasadnia, dlaczego każdy z otrzymanych wyrazów jest homonimem 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje jak najwięcej synonimów wskazanych frazeologizmów i używa tych synonimów w zdaniach – przereformuje w zeszycie tekst, aby nie zmienił swojego sensu 	2	<p>I.1.1 I.1.2 I.3.2 II.2.3 II.2.4</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – podpisuje ilustracje homonimami i układa zdania pokazujące różnice w znaczeniu – podaje antonimy przymiotników oraz rzeczowniki, które łączą się z przymiotnikiem i jego antonimem 			
<p>108. i 109. Powtórzenie wiadomości z nauki o języku</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 2 s. 204–205</p>	<ul style="list-style-type: none"> – „Uporządkuj swoją wiedzę i umiejętności” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności” 	<p>wzbogacanie słownictwa (wyraz rodzimy, zapożyczenie, neologizm – słowotwórczy, znaczeniowy, frazeologiczny), znaczenie wyrazu (wyraz wieloznaczny, antonim, homonim, synonim), szablon językowy (sformułowania urzędowe, szablonowe peryfrazy, formuły grzecznościowe, wyrazy modne), moda językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – powtarza i utrwala wiadomości poznane na lekcjach – wymienia i charakteryzuje rodzaje czcionek – określa, które elementy tekstu najczęściej wyróżnia się za pomocą: kursywy, boldu, wersalików, zmiany koloru czcionki lub tła – określa zasady formatowania szkolnej pracy pisemnej, ogłoszenia, zaproszenia, instrukcji i przepisu – wskazuje wyraz modny lub wyrażenie modne spośród podanych – tworzy skrótowce od poszczególnych nazw – używa właściwej formy czasownika w zdaniach, w których podmiotem jest skrótowiec – zastępuje sformułowania eufemizmami – wybiera właściwy formant – przyporządkowuje archaizmy do ich współczesnych odpowiedników 		2	<p>I.1.1 I.1.2 III.1.1 III.1.2 III.2.1</p>
<p>110. Na tropie zabójcy</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna –</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Agatha Christie, „Strzały w Stonyngates” (fragmenty) 	<p>postać Agathy Christie, powieść kryminalna, rodzaj narracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje tytuły utworów Agathy Christie – przytacza przynajmniej jedno nazwisko słynnego detektywa występującego w literaturze lub filmie i podaje charakterystyczne cechy oraz znaki rozpoznawcze tej postaci 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Agathy Christie – opowiada, w jaki sposób panna Marple odkryła mordercę Christiana Gulbrandsena – tłumaczy, jaką rolę w przedsięwzięciu odegrał Edgar Lawson 	1	<p>I.1.2 II.2.3 II.2.8 III.1.1</p>

	źródło wartości czy rozrywki? s. 163–165			<ul style="list-style-type: none"> – określa rodzaj narracji prowadzonej w tekście – wyjaśnia, co o swojej rozmówczyni myślał inspektor Curry podczas spotkania w holu – charakteryzuje pannę Marple, podkreślając cechy jej osobowości, które pozwoliły bohaterce rozwiązać zagadkę morderstwa – zapisuje w punktach plan, jaki ułożył Lewis Serrocold, aby nie wykryto, że to on jest zabójcą – wymienia zdolności, jakie powinien posiadać dobry detektyw 	<ul style="list-style-type: none"> – odszukuje w tekście trzy motywy typowe dla powieści kryminalnej – sprawdza, czy odznacza się umiejętnościami detektywistycznymi 		
111. Co nas fascynuje w powieściach grozy?	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 166–169</p> <p>Słownik symboli</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Dean Koontz, „Nieznajomi (fragmenty)” – kadr z filmu „Gabinet doktora Caligari” w reżyserii Roberta Wienera 	<p>postać Deana Koontza, thriller, <i>suspense</i>, horror, film grozy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Deana Koontza – wymienia elementy, które w filmach lub książkach mogą budzić lęk – wyjaśnia, kim jest bohater powieści i jak jego zawód może wpływać na sposób postrzegania świata – opisuje, jak wyglądało życie Dominicka, gdy zaczął lunatykować – określa, czym bohater próbował wytłumaczyć swój stan i o jakich cechach charakteru postaci to świadczy – odnajduje w tekście informacje dotyczące uczuć mężczyzny – charakteryzuje nastrój przeczytanych fragmentów – na podstawie słownika symboli tłumaczy, jaką rolę odgrywa w powieści księżyc – wskazuje w utworze typowe cechy thrillera – uczestniczy w dyskusji na temat: 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać Deana Koontza – omawia, jak zmieniały się emocje bohatera wraz z rozwojem wydarzeń – określa, dzięki czemu autor uzyskał nastrój niepokoju w utworze – wskazuje cechy thrillera w tekście Koontza i przytoczonym fragmencie powieści Michelle Paver – proponuje utwory muzyczne, które mogłyby posłużyć jako ścieżka dźwiękowa w filmie zawierającym sceny z przeczytanych tekstów – bierze udział w inscenizacji fragmentu książki Deana Koontza lub Michelle Paver – analizuje kadr z filmu grozy 	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.2.8 III.1.1 III.1.5

				<i>Czy ludzie lubią się bać?</i>			
112. Co to znaczy <i>usychać z miłości</i> ?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 170–171 Słownik frazeologiczny	– Marta Fox, „Romeo zjawi się później” (fragment)	elementy świata przedstawionego, powieść obyczajowa	– ustala, jaką tematykę powinny podejmować książki dla nastolatków – określa tematykę utworu – odszukuje we fragmencie wskazówki pozwalające ustalić miejsce i czas akcji powieści – podaje imiona postaci z tekstu oraz krótko charakteryzuje wybrane osoby – przytacza opinie bohaterów o szesnastowiecznej historii miłosnej – tłumaczy, jaką wartość stanowi miłość dla bohaterów opowiadania – na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie zwrotu <i>usychać z miłości</i>	– omawia ponadczasowy wzorzec miłości utrwalony w literaturze – krótko charakteryzuje każdą z postaci – wymienia oznaki stanu, który można określić <i>usychaniem z miłości</i> – podaje związki frazeologiczne mówiące o miłości i dzieli je na wyrażenia, zwroty i frazy – gromadzi argumenty potwierdzające, że utwór Marty Fox można uznać za współczesną powieść obyczajową – bierze aktywny udział w przygotowaniu inscenizacji wybranego fragmentu książki należącej do literatury młodzieżowej	1	I.1.2 I.2.3 II.1.2 II.2.8 II.2.10 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.2.4
113. Świadectwa współczesności – powtórzenie wiadomości	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 s. 182–183	– „Śladami epoki”	największe osiągnięcia współczesności, sztuka XX i XXI w.	– wymienia najważniejsze odkrycia i wydarzenia współczesności – redaguje notatkę na temat rozwoju technologii informacyjnej – podaje przykłady sztuki XX i XXI w. – układa wyjaśnienie haseł zapisanych w krzyżówce	– omawia najważniejsze odkrycia i wydarzenia współczesności – prezentuje charakterystyczne tendencje w sztuce XX i XXI w. – wyjaśnia, do czego służą: <i>drukarka 3D, dron, Google Glass, kindle, Oculus Rift</i> – znajduje informacje na temat wynalazków z ostatnich lat i podaje, jakie znaczenie mogą mieć one dla ludzi	1	I.1.2 I.2.2 II.2.11 III.1.1 III.1.4 III.2.11
114. i 115. Powtórzenie wiadomości literackich	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 3 s. 184–185	– „Uporządkuj swoją wiedzę i umiejętności” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności”	– ważne zagadnienia: osiągnięcia cywilizacyjne, literatura popularna, problemy życia codziennego, miłosne cierpienie, przyjaźń, samotność, wspomnienia przeszłości,	– powtarza i utrwala wiadomości poznane na lekcjach – czyta ze zrozumieniem tekst o charakterze nieliterackim – pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów		2	I.1.1 I.1.2 II.2.1 II.2.10 II.2.11 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5

			<p>fantastyczne wizje przyszłości</p> <ul style="list-style-type: none"> – środki stylistyczne: eufemizm, stylizacja – filozofia: Leszek Kołakowski, filozofia dialogu (Martin Buber, Józef Tischner), postmodernizm (Jean-François Lyotard, Jacques Derrida, Jean Baudrillard, Richard Rorty) – słowa klucze: kultura masowa, mass media, literatura popularna, konsumpcjonizm, globalizacja – sztuka: Magdalena Abakanowicz, np. „Plecy”, pop-art (Roy Lichtenstein, Andy Warhol, „Puszka zupy Campbell's”, rzeźba (ruchome kompozycje przestrzenne, Aleksander Calder „Mobile”), architektura postmodernistyczna, instalacje, wideo-art (Nam June Paik), Edward Dwurnik (np. „Przystanek autobusowy”), happening, Zdzisław Beksiński (np. „AA80”), Jerzy Nowosielski (np. „Rzeźnia”) – literatura światowa: 			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>powieść kryminalna, Kurt Vonnegut „Rzeźnia numer pięć”, Doris Lessing „Mrowisko”, thriller, Jerome David Salinger „Buszujący w zbożu”, powieść fantastyczna, Isaac Bashevis Singer „Moc światła. Osiem opowieści chanukowych”, Antoine de Saint- Exupéry „Mały Książę” – literatura polska: Joanna Bator „Chmurdalia”, Stanisław Lem „Kongres futurologiczny”, Czesław Miłosz „Który skrzywdziłeś”, Zbigniew Herbert „Nike która się waha”, Konstanty Ildefons Gałczyński „Pieśni”, Wisława Szymborska „Nieczytanie”</p>				
<p>116. Trudna sztuka wyboru</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 206–207</p>	<p>– „Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach”</p>	<p>wzorce zachowań, dylematy bohaterów literackich</p>	<p>– ocenia, który z wyborów przedstawionych na osi wydaje się najtrudniejszy i uzasadnia swoją opinię – wybiera z podanych utworów trzech innych bohaterów, którzy również dokonują wyborów, i omawia podjęte przez nich decyzje</p>	<p>– porównuje dylematy bohaterów literackich minionych epok z problemami nurtującymi współczesnego człowieka i zapisuje swoje spostrzeżenia</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.2.11</p>

<p>117. Konsekwencje wyboru</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 208</p>	<p>– „Upadek pierwszych ludzi” (fragment)</p>	<p>wina, kara, grzech, wybór, konsekwencje, Bóg, pierwsi ludzie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, jakie mogą być pozytywne i negatywne konsekwencje ludzkiej ciekawości oraz dążenia do wiedzy – wyjaśnia, dlaczego Bóg ukarał pierwszych ludzi – określa, jakie były konsekwencje zakazanego czynu dla kobiety i mężczyzny i dlaczego były różne – tłumaczy, czego symbolem jest w przypowieści nagość, a czego – wąż – przedstawia swoją opinię na temat tego, czy kobieta i mężczyzna dokonali świadomego wyboru, czy też popełnili błąd powodowani ciekawością i uzasadnia swoją opinię – omawia, jaki obraz ludzkiego losu i ludzkich cech wyłania się z fragmentu – tłumaczy, dlaczego pierwsi ludzie zdecydowali się zaspokoić ciekawość zamiast zachować posłuszeństwo – prezentuje swoje zdanie na temat tego, czy wiedza jest cenniejsza od przestrzegania zakazów 	<p>– bierze udział w dyskusji pomiędzy przeciwnikami i zwolennikami tezy, że „ciekawość to pierwszy stopień do piekła”</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.3.3 II.4.2 III.1.5</p>
<p>118. W niewoli miłości</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 209–210</p>	<p>– Jan Parandowski, „Przygody Odyseusza” (fragment) – Arnold Böcklin, „Odyseusz i Kalipso”</p>	<p>miłość, tęsknota, Odys, Kalipso, zniewolenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego miłość jest tak wielką siłą w życiu człowieka, w dużym stopniu wpływającą na jego losy – przedstawia swoje zdanie na temat tego, czy uczucie może uczynić człowieka lepszym i szlachetniejszym i uzasadnia swoją odpowiedź – opowiada o dylemacie, przed którym stanął Odyseusz – wymienia korzyści i zagrożenia 	<p>– przedstawia swoje zdanie na temat tego, czy nieśmiertelność warta jest każdej ceny i dlaczego ludzie od wieków pragną żyć wiecznie – opisuje obraz Arnolda Böcklina i omawia jego związek z tekstem</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.3.1 II.4.2</p>

				<p>wynikające z każdego z możliwych wyborów stojących przed Odyseuszem</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustala, czy Odyseusz faktycznie był na wyspie gościem i jak długo przebywał u nimfy Kalipso – określa, o czym myśli i marzy bohater oraz jak to o nim świadczy i jakimi cechami charakteru się wykazuje – tłumaczy, dlaczego nimfie Kalipso nie udało się zdobyć serca Odyseusza – prezentuje swoją opinię na temat tego, czy do miłości można kogoś nakłonić 			
<p>119. Współczesne formy porozumiewania się</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Laboratorium języka s. 252–255</p>	<p>– „E-mail, blog, SMS, czat”</p>	<p>e-mail, blog, SMS, czat, skróty internetowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pisze e-maile zgodnie z zasadami tworzenia tej formy wypowiedzi – wyjaśnia, czym jest blog i jak się powinno go prowadzić – określa, na czym polega specyfika SMS-a i czatu – pisze krótki komentarz na temat wybranego internetowego dziennika znanej osoby – wskazuje sformułowania, które mogłyby się znaleźć w e-mailu do wychowawczynie ze szkoły podstawowej dotyczącym spotkania klasowego – redaguje SMS-a na wskazany temat – pisze tekst e-maila będący odpowiedzią na podaną wiadomość – przekształca wypowiedzi zamieszczone na czacie na język ogólny – przyporządkowuje skróty internetowe do odpowiednich sformułowań 	<p>– formułuje argumenty na temat: <i>Dlaczego nawet w przypadku SMS-ów powinniśmy dbać o poprawność językową naszych wypowiedzi?</i></p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 III.1.2 III.1.6</p>

<p>120. Grzecznie w internecie</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Laboratorium języka s. 256–257</p>	<p>– „W zgodzie z netykietą”</p>	<p>netykieta, forum internetowe, forum dyskusyjne</p>	<p>– wyjaśnia, czym jest netykieta i co robić, aby przestrzegać jej zasad – wymienia zasady netykiety, które zostały złamane przez osoby wypowiadające się na forum i wskazuje odpowiednie fragmenty postów – tworzy odpowiedź do wiadomości zamieszczonej na forum internetowym</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 III.1.6 III.1.7</p>
<p>121. Nowy gatunek – powieść w listach</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 210–211</p>	<p>– Jean-Jacques Rousseau, „Nowa Heloiza” (fragment)</p>	<p>postać Jeana-Jacques’a Rousseau, powieść w listach, list</p>	<p>– wymienia sposoby i okoliczności sprzyjające wyrażaniu swoich uczuć drugiej osobie – charakteryzuje obraz bohaterów wyłaniający się z listów – wskazuje cytaty dotyczące postępowania Julii i Saint-Preux – odszukuje fragmenty określające, jak miłość wpłynęła na zakochanych – odpowiada, przed jakim wyborem stanęli bohaterowie – redaguje opowiadanie o dalszych losach zakochanych, przenosząc ich w czasy współczesne</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.1.2 II.3.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.11</p>
<p>122. Wieczna tęsknota</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 212</p>	<p>– Juliusz Słowacki „Do matki”</p>	<p>podmiot literacki, adresat, problematyka wiersza, emigracja, powstanie listopadowe</p>	<p>– wyjaśnia, kogo lub czego brakowałoby najbardziej podczas długotrwałego przebywania za granicą i jakie byłyby powody tęsknoty – określa, jaki obraz relacji podmiotu literackiego z matką wyłania się z tekstu i porównuje swoje ustalenia z informacjami zawartymi w <i>Warto wiedzieć</i> – wskazuje w tekście porównanie i określa, kogo ono charakteryzuje</p>	<p>1</p>	<p>II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.2 II.3.3 II.4.1 II.4.2</p>

				<p>oraz jak je rozumie</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustala, do jakich wydarzeń historycznych nawiązuje wiersz Juliusza Słowackiego i które fragmenty o tym świadczą – tłumaczy, czym są sztandary wymienione w drugiej zwrotce i jaki stosunek ma do nich poeta – przedstawia, z jakiego powodu osoba mówiąca nie może spotkać się z matką i wskazuje strofy, w których tłumaczy, dlaczego nie powróci do domu rodzinnego – ocenia postępowanie podmiotu literackiego i dokonany przez niego wybór, a także uzasadnia swój sąd – wyjaśnia, jak rozumie słowa <i>zaprzepaścił</i> i <i>zaczeluścił</i>, użyte w ostatniej strofie utworu i podaje, od jakiego wyrazu utworzono neologizm <i>zaczeluścił</i> 			
<p>123. Media wokół nas</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 238–239</p>	<p>– „Media – przyjaciel czy wróg?” – „Media a rzeczywistość”</p>	<p>media, telewizja, internet, radio, środki masowego przekazu, uczestnik kultury, szum medialny</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, jakie miejsce zajmują media w codzienności – przedstawia pozytywne i negatywne oblicza mediów – tłumaczy, czy utożsamianie wirtualnej rzeczywistości ze światem realnym jest groźne i podaje odpowiednie argumenty – prezentuje swoją opinię na temat tego, które z przedstawionych cech mediów uważa za najbardziej niebezpieczne dla młodych użytkowników i uzasadnia swoją odpowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia na podstawie własnego doświadczenia, w jaki sposób środki masowego przekazu manipulują odbiorcą – wymienia inne niż wskazane w tekstach cechy współczesnych mediów – ustala na podstawie dostępnych źródeł, czym jest <i>szum medialny</i> i omawia konkretny przykład tego zjawiska 	1	<p>I.1.1 I.1.2 I.2.1</p>
<p>124. Jak internet wpływa na nasz mózg?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego</p>	<p>– Piotr Stasiak, „Krytyka pustego rozumu” (fragmenty)</p>	<p>internet, plastyczność mózgu, ewolucja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia pięć najważniejszych wynalazków w historii ludzkości i krótko uzasadnia swój wybór – podaje zalety i wady internetu – wyjaśnia, co skłoniło autora 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje przewodnik, w którym doradzisz innym użytkownikom, jak mądrze korzystać z internetu 	1	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.2 III.1.8</p>

	Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 240–242			Nicholasa Carra do podjęcia badań nad wpływem internetu na myślenie człowieka – tłumaczy, na czym polega plastyczność mózgu i jaki ma związek z ewolucją – wyjaśnia na podstawie informacji zawartych w artykule, w jaki sposób internet wpłynął na funkcjonowanie ludzkiego mózgu – omawia, jak przebiega proces komunikacji podczas czytania książki oraz przeglądania strony internetowej i wskazuje najważniejsze różnice – nadaje podrozdziałom tekstu inne podtytuły – interpretuje określenie <i>pusty rozum</i> i wyjaśnia, jak wpływa ono na wymowę artykułu			
125. Kroczyć obroną ścieżką	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 213–216	– Eliza Orzeszkowa, „A...B...C...” (fragmenty)	praca u podstaw, nowela, narracja, archaizm, cenzura	– określa, które hasło pozytywistyczne najlepiej ilustruje postępowanie Joanny i uzasadnia swoją odpowiedź – wyjaśnia, z jakiego powodu bohaterka staje przed wymiarem sprawiedliwości – nazywa emocje, których kobieta doświadczyła w sądzie – tłumaczy, dlaczego bohaterka noweli mimo otrzymania kary nie odczuwała skruchy – wymienia po trzy cechy charakteru Joanny i Mieczysława – przedstawia wybory, jakich musieli dokonać bohaterowie utworu – podaje trzy przykłady archaizmów występujących w noweli Orzeszkowej	– wymienia kilku bohaterów literackich, którzy ponad dobro własne wybrali dobro innych ludzi i ocenia takie postępowanie, a także uzasadnia swoją odpowiedź – wyjaśnia, dlaczego autorka nie mówi wprost o przyczynach ukazanej rozprawy – bierze udział w dyskusji, czy Joanna dokonała słusznego wyboru, gdy podjęła decyzję o autorka nie mówi wprost o przyczynach ukazanej rozprawy kontynuowaniu nauczania dzieci	1	I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.3.1 II.3.2 II.4.2 III.1.5

				i wyjaśnia ich znaczenie – proponuje własny tytuł zamieszczonego fragmentu			
126. Trudne decyzje	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 217–219	– Guy de Maupassant, „Stryj Juliusz” (fragmenty) – Auguste Renoir, „Powrót z wycieczki łodzią”	bohaterowie, narrator, wartości	– określa, kim jest narrator i jaki ma stosunek do opisywanych wydarzeń – zapisuje w zeszycie podane punkty planu w kolejności chronologicznej – wymienia wartości, które były najważniejsze dla rodziny Davranche’ów – opowiada, jakie życie wiódł pan Davranche, a jakie – stryj Juliusz – wyjaśnia, przed jakim wyborem stanął mąż pani Davranche i co wpłynęło na jego decyzję – ocenia postępowanie państwa Davranche’ów wobec Juliusza	– porównuje scenę ukazaną na obrazie Auguste’a Renoira z tą przedstawioną we fragmencie utworu „Stryj Juliusz”	1	I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.3 II.3.1 II.4.2
127. Zamęt, chaos, nieporozumienie... – co oznacza dziś <i>wieża Babel</i> ?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 220–221 Słownik frazeologiczny	– Jerzy Duda-Graczy, „Babel 2” – Pieter Bruegel, „Wieża Babel”	wyrażenie <i>wieża Babel</i> , kompozycja obrazu	– zapoznaje się z biblijną historią o wieży Babel i odpowiada, co symbolizowała ta budowla – wyjaśnia na podstawie słownika, jakie jest współczesne znaczenie wyrażenia <i>wieża Babel</i> – opisuje obraz Pietera Bruegla – omawia kolorystykę dzieł – porównuje oba dzieła, uwzględniając: wielkość wieży, przedstawienie ludzi, detale widoczne po lewej i prawej stronie pierwszego planu oraz tło	– opowiada starotestamentową opowieść o wieży Babel – określa, w jaki sposób Jerzy Duda-Graczy nawiązuje do obrazu „Wieża Babel” – omawia rozterki współczesnego człowieka wyrażone w dziele Jerzego Dudy-Gracza	1	I.2.1 I.2.3 II.2.11 II.3.1 II.4.1 II.4.2 III.1.1 III.2.4
128. Kiedy marzenia nie zostają spełnione...	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Rozterki	– Arthur Miller, „Śmierć komiwojażera” (fragment)	postać Arthura Millera, idealista, altruista, pragmatyk	– przedstawia swoje zdanie na temat tego, czy szczęście wymaga poświęceń – wskazuje rzeczowniki najtrafniej charakteryzujące postacie dramatu – opowiada o życiu, jakie wiódł Biff	– krótko omawia postać Arthura Millera – ocenia, jak rezygnacja Biffa z marzeń wpływa na osąd tego bohatera – odnosi się do podanych słów postaci, a następnie tłumaczy,	1	I.1.2 II.1.2 II.2.6 II.2.11 II.3.1 II.4.2 II.4.3

	człowieka współczesnego s. 222–224			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia marzenia Biffa – wyjaśnia, co jest najważniejsze dla Happy’ego i co mu imponuje – określa, czy bracia są zadowoleni ze swojego losu i uzasadnia swoją odpowiedź – podaje przyczyny rezygnacji Biffa z marzeń – pisze, jak potoczą się dalsze losy bohaterów sztuki – tworzy „Kodeks szczęśliwego człowieka”, składający się z siedmiu punktów 	<p>czym jest dla niego przyszłość</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy „Kodeks szczęśliwego człowieka”, składający się co najmniej z dziewięciu punktów 		III.1.1
129. Stosownie do okoliczności	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Laboratorium języka s. 258–259</p> <p>Słownik języka polskiego lub słownik poprawnej polszczyzny</p>	– „Wyrazy z charakterem”	wyrazy neutralne i nacechowane, kwalifikatory oznaczające w słownikach wyrazy nacechowane, wyrazy neutralne stylistycznie i nacechowane stylistycznie, eufemizmy	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wyrazów neutralnych ekspresywnie i nacechowanych ekspresywnie – określa, w jakim celu używa się wyrazów nacechowanych – wybiera z podanych słów: wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane dodatnio i wyrazy nacechowane ujemnie – wskazuje przyrostki, za pomocą których można utworzyć od wymienionych rzeczowników wyrazy nacechowane ekspresywnie – określa, czy słownictwo użyte w wypowiedziach postaci jest stosowne do sytuacji – przekształca zdania tak, aby ich styl odpowiadał okolicznościom i odbiorcy – stosuje w wypowiedziach eufemizmy 		1	I.1.1 I.1.2 III.1.6 III.1.7
130. Mówimy różnie	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4	– „Słowa z różnych stron”	słownictwo ogólnonarodowe, środowiskowe, o ograniczonym zasięgu, o zasięgu terytorialnym, gwary	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje zdania o takiej samej treści i wskazuje wyrazy, którymi się różnią – wskazuje słowa o charakterze powszechnym – wypisuje z zamieszczonego 	<ul style="list-style-type: none"> – odszukuje w internecie wiadomości na temat gwary ludowej najbliższego miejsca zamieszkania i zapisuje dziesięć słów lub sposobów ich wymawiania – charakterystycznych dla tej gwary 	1	I.1.1 I.1.2 I.2.2 I.3.3

	Blok: Laboratorium języka s. 260–261		środowiskowe, terminy, profesjonalizmy	fragmentu wiersza gwarowe odpowiedniki wymienionych wyrazów – wskazuje wyrazy gwarowe i zdania, w których wyrazy gwarowe nie odpowiadają charakterowi wypowiedzi – określa nadawców podanych wypowiedzi	– układa dialog z wykorzystaniem słownictwa gwarowego		
131. Ponieważ jestem	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 224–225	– Stanisław Barańczak, „Żeby w kwesii tej nocy była pełna jasność”	temat wiersza, osoba mówiąca, podmiot literacki, przerzutnia poetycka	– podaje jak najwięcej skojarzeń ze słowami <i>noc</i> oraz <i>dzień</i> – określa temat wiersza i wyjaśnia, w jakiej sytuacji znajduje się osoba mówiąca – wskazuje, do kogo zwraca się w utworze podmiot literacki – wymienia obrazy i skojarzenia ukazujące w tekście życie ludzkie – omawia rolę czasu w wierszu Stanisława Barańczaka – odnajduje w utworze przykłady przerzutni poetyckiej i wyjaśnia, jaką funkcję pełni ten środek stylistyczny w przywołanych fragmentach – przedstawia, o jakich rozterkach współczesnego człowieka jest mowa w tekście – wymienia sytuacje sprzyjające rozmyśleniom na temat życia, śmierci i miejsca człowieka w świecie	– komentuje fragment: <i>nie myśl, że nie jestem w stanie / wierzyć, żeś jest. W to nie wierz: jestem</i> – wyjaśnia, w jaki sposób poeta wypowiada się o sprawach najważniejszych – tłumaczy, jak interpunkcja zastosowana w wierszu wpływa na jego odbiór – znajduje w internecie informację o tym, jaki spektakl wystawiono po śmierci Stanisława Barańczaka w Teatrze Nowym w Poznaniu, rodzinnym mieście poety, zapoznaje się z jedną z recenzji przedstawienia i odpowiada, jakie znaczenie ma jego tytuł – określa, czy podany fragment utworu nawiązuje do wiersza	1	I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.4 III.1.8
132. Samotność – cicha lokatorka życia	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka	– Krystyna Kofta, „Sezon na papierówki” (fragment)	postać Krystyny Kofty, zdrobnienia, elementy charakterystyki	– określa, czym dla niego jest wolność i czy są jakieś granice tego stanu – wymienia tytuły utworów Krystyny Kofty – charakteryzuje Bognę – przedstawia wybory, których dokonała bohaterka tekstu	– krótko charakteryzuje postać Krystyny Kofty – omawia, w jaki sposób zdrobnienia wpływają na sposób narracji – pisze wypracowanie, którego mottem będą słowa księdza Jana Twardowskiego: <i>Śpieszmy się</i>	1	I.1.2 II.1.2 II.2.3 II.3.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4

	współczesnego s. 226–227			– tłumaczy, jaką decyzję podjęła Bogna podczas spotkania z dawną sąsiadką i dlaczego tak zrobiła – podaje, gdzie obecnie dziewczyna odwiedza rodziców – wyjaśnia, czemu służą zdrobienia używane w utworze – określa problematykę przeczytanego fragmentu – rozważa, jakie ograniczenia nakłada na nas rodzina, a jakie ważne wartości dzięki niej otrzymujemy – tłumaczy, dlaczego współcześnie tak wielu ludzi wybiera samotność	<i>kochać ludzi tak szybko odchodzą...</i> , dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną		III.2.11
133. Być na <i>nie</i>	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 228–229 Słownik języka polskiego	– Flix, „Powiedz coś” (fragment)	bohater, asertywność, komiks	– sprawdza w słowniku, co to znaczy być asertywnym – wymienia sytuacje, w których bohater odmawia innym ludziom i określa, czy w każdej z nich zachowanie Felixa należy ocenić tak samo i jak można by postąpić w niektórych przypadkach – odpowiada, jakie – według niego – wydarzenia z wcześniejszego życia Felixa mogły wpłynąć na jego postawę i nastawienie do innych – ocenia, czy bohatera można nazwać asertywnym i podaje odpowiednie argumenty – tłumaczy, jak bohater komiksu rozumie wolność i szczęście	– wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>Drogę do szczęścia brukujesz sobie sam</i> i czy – jego zdaniem – Felix właściwie realizuje tę zasadę	1	I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1
134. W dobrym stylu	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok:	– „Lepiej trzymać styl – o stylach wypowiedzi”	style funkcjonalne polszczyzny, styl potoczny, styl urzędowy, styl naukowy, styl artystyczny, styl publicystyczny	– wskazuje, od czego zależy posługiwanie się danym stylem – podaje, jakie są wyznaczniki danego stylu – wymienia wyznaczniki dobrego stylu – przyporządkowuje podane	– wskazuje w tekście sformułowania potoczne i podaje synonimy, które można by zastosować w szkolnym wypracowaniu – formułuje odpowiedź na pytanie: <i>Dlaczego trzeba znać dokładne znaczenie używanych wyrazów?</i>	1	I.1.1 I.1.2 I.1.3

	Laboratorium języka s. 262–267 Słownik języka polskiego			słownictwo do odpowiedniego stylu – określa styl poszczególnych wypowiedzi i podaje przynajmniej jedną cechę charakteryzującą język każdej z nich – zastępuje potoczne związki frazeologiczne sformułowaniami z języka ogólnego – stosuje synonimy, aby uniknąć powtarzania tych samych czasowników w zdaniu złożonym – wyjaśnia i porównuje znaczenie podanych par wyrazów	– przeredagowuje zdania tak, aby przekazywały informacje zgodne z zasadami zwięzłości, prostoty i jasności stylu		
135. Jak unikać błędów słownikowych?	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Laboratorium języka s. 268–269 Słownik poprawnej polszczyzny Słownik wyrazów kłopotliwych	– „Błędy słownikowe”	błąd słownikowy, wyraz kłopotliwy	– wyjaśnia, na czym polega błąd słownikowy – podaje sposoby unikania błędów słownikowych – tworzy po jednym zdaniu z podanych szeregów słów i w każdym zestawie wskazuje wyraz, którego użycie w tworzonych wypowiedzeniach byłoby błędem – zapisuje w zeszycie po jednym zdaniu z czterema słowami wybranymi spośród wymienionych wyrazów zgodnie z ich znaczeniem – odczytuje w słowniku poprawnej polszczyzny, jakimi rzeczownikami lub przymiotnikami nie należy zastępować podanych słów – przyporządkowuje wyrazy do właściwych wyjaśnień i układa zdania z wybraną parą podobnych słów	– zapoznaje się z tekstem oraz hasłami ze słownika poprawnej polszczyzny i komentarzami mówiącymi o błędach, jakie często popełniają osoby posługujące się wskazanymi wyrazami – wyjaśnia, na czym mogą polegać błędy w użyciu pozostałych wyróżnionych w tekście słów za pomocą słownika poprawnej polszczyzny – podaje trzy pary wyrazów, których znaczenie jest często mylone ze względu na podobną wymowę lub budowę słów	1	I.1.1 I.1.2 III.2.1
136. Gdy życie jest wędrówką...	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego	– Ryszard Kapuściński, „Dałem głos ubogim” (fragment)	pielgrzym, podróżnik, wędrowiec, tułacz, reportaż, zaproszenie	– wyjaśnia, czym różnią się pojęcia: <i>pielgrzym</i> , <i>podróżnik</i> , <i>wędrowiec</i> , <i>tułacz</i> – wymienia rodzaje podróżowania, o których mówi Ryszard	– wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami podróżowania – omawia, co to znaczy być <i>wykorzenionym człowiekiem</i> ,	1	I.1.2 I.1.10 II.4.2 II.4.3 III.1.1

	Rozdział 4 Blok: Pomysł na życie s. 230–231			Kapuściński – określa cel wędrówek pisarza – podaje, jaką ważną prawdę o ludziach i świecie odkrył autor podczas swoich wędrówek – tłumaczy, dlaczego reportażysta uważa, że jego sposób na życie jest trudny i odpowiedzialny – redaguje zaproszenie na spotkanie ze znanym podróżnikiem	podając przykłady postaci z literatury lub filmu – pisze wypracowanie, którego myślą przewodnią będzie fragment wiersza Zbigniewa Herberta		III.2.11
137. Dążyć do celu	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Pomysł na życie s. 231–233	– Jordi Sierra i Fabra, „Krzyk” (fragment)	marzenie, determinacja, droga życiowa, wybór	– wypowiada się na temat tego, czy zawód jest tym samym co powołanie – wyjaśnia, z czyjej perspektywy narrator opowiada o rozmowie rodziców z córką i uzasadnia swoją odpowiedź – charakteryzuje na podstawie informacji z tekstu Patricię, Jonása i Manuę – określa, o co kłóć się bohaterowie powieści – wyjaśnia, dlaczego Jonás nie odpowiedział na ostatnie pytania córki i o czym świadczy jego milczenie – przedstawia w formie tabeli argumenty każdej ze stron sporu – ocenia pomysł nastolatki na życie i określa, czy dziewczynie uda się zrealizować marzenia	– redaguje notatkę, w której przedstawia myśli i uczucia Jonása – wciela się w rolę Manuelei i zaproponuj takie rozwiązanie konfliktu, które mogłoby usatysfakcjonować zarówno Patricię, jak i Jonása	1	I.1.1 I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.3.1 II.4.2
138. W świecie YouTube’a	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Pomysł na życie s. 234–235	– „Vlogi, które rządzą” (fragment)	vlog, YouTube, youtuber	– podaje wyjaśnienie pojęć <i>vlog</i> i <i>vlogosfera</i> – wskazuje, kim są odbiorcy filmów nagrywanych przez Paulinę Mikułę – określa główny cel kanału „Mówiąc Inaczej” – wymienia zalety YouTube’a wspomniane przez bohaterkę	– przedstawia swój ulubiony kanał na YouTube	1	I.1.1 I.1.2 II.2.1 II.2.11 II.4.2

				<p>artykułu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką funkcję pełnią emotikony zamieszczone w tekście – podaje określenie, którym autor artykułu nazywa innych youtuberów – przedstawia, jakie korzyści z prowadzenia kanału czerpie Paulina Mięka – zapisuje słowa należące do rodziny słowotwórczej wyrazu <i>vlog</i> 			
<p>139. O pomysłach na życie</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Pomysł na życie s. 235–237</p>	<p>– Zofia Piotrowska, „Chłopaki działają” (fragment)</p>	<p>aktywny i bierny styl życia, animacje komputerowe, artykuł</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa, na czym polega aktywny, a na czym – bierny styl życia – przedstawia pomysły na życie bohaterów tekstu – omawia projekt „Spod klatki do siatki” – tłumaczy, czym są animacje komputerowe – odpowiada, co zmotywowało Damiana i Karola do zrobienia pierwszego filmu – opowiada o fascynacjach Jacka – opisuje trudności, które musi pokonywać Jacek, działając w Teatrze, Którego Być Nie Powinno – wyjaśnia, w czym realizuje się grupa nsXteam 	<p>– wyraża swoją opinię o zaprezentowanych pomysłach na życie</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.1.10 II.1.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.11</p>
<p>140. Być albo nie być w internecie</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 242–244</p>	<p>– Bartosz Kabała, „Czy istnieje życie poza Internetem? Sprawdziłem” (fragment)</p>	<p>media społecznościowe, nielinearność internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoje zdanie na temat roli mediów społecznościowych w życiu współczesnego człowieka – wyjaśnia, na czym polega – zdaniem Bartosza Kabały – <i>nielinearność internetu</i> – opisuje zachowanie współczesnego człowieka w kontakcie z mediami społecznościowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, jak w kontekście specyfiki nowych mediów rozumie stwierdzenie, że człowiek <i>przez dyfuzję wchłania to, czego nie chce</i> – przedstawia, czy zgadza się z opinią autora, że <i>w codziennym internetowym życiu [...] potrzebujemy obserwujących</i> i przytacza kilka argumentów na potwierdzenie Twojego zdania 	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.1</p>

				<p>– przedstawia, w jakim celu autor artykułu streszcza utwór Paula Austera</p> <p>– wyjaśnia, pod jakim względem bohater opowiadania przypomina – według Bartosza Kabały – współczesnego użytkownika internetu</p> <p>– odnajduje w słowniku poprawnej polszczyzny znaczenie czasownika <i>partycypować</i> i zastępuje ten wyraz tak, aby uniknąć błędu leksykalnego w sformułowaniu z tekstu</p>	<p>– pisze opowiadanie w dowolnej konwencji, którego inspiracją będzie tytuł artykułu Bartosza Kabały</p> <p>– bierze udział w akcji <i>Wyrwij się z sieci</i></p>		
<p>141. Sztuka w internecie czy w realu?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 244–246</p>	<p>– „We własnym ciele obok innych ciał”, Rozmowa z Jesse Darling (fragment)</p>	<p>wywiad, instalacja, dzieło sztuki, galeria</p>	<p>– wyjaśnia, jak według niego, ludzie powinni zachowywać się podczas zwiedzania galerii i muzeów i jakie zasady umożliwiłyby lepsze poznawanie i głębsze rozumienie dzieł sztuki</p> <p>– wymienia główne zagadnienia, których dotyczy wywiad</p> <p>– wyjaśnia, czego dowiadujemy się o artystce i jej pracach na podstawie tekstu</p> <p>– opowiada, jakie jest nastawienie Jesse Darling do nowych mediów</p> <p>– przedstawia, jakie wady i zalety prezentowania i doświadczania sztuki za pośrednictwem internetu wymienia artystka</p> <p>– tłumaczy, co ma na myśli Jesse Darling, gdy stwierdza: <i>Chcę wzbudzać w ludziach poczucie, że są we własnym ciele obok innych ciał</i></p> <p>– określa, dlaczego tak ważne jest, aby dzieła sztuki były przystępne i w jaki sposób można osiągnąć ten efekt</p>	<p>– określa, w jakich miejscach młodzi ludzie chcieliby mieć możliwość kontaktu z pracami artystycznymi</p> <p>– przedstawia swoje stanowisko w sprawie spostrzeżeń Jesse Darling</p> <p>– odnajduje strony poświęcone różnym formom ekspozycji dzieł sztuki i przygotowuje na ich temat prezentację multimedialną</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 I.1.10 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.11 II.4.2</p>

				<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, co artystka mówi o tożsamości w sieci – wyjaśnia, jakie związki dostrzega pomiędzy portretami tworzonymi przez malarzy z dawnych epok a współczesnymi <i>selfie</i> – określa, na jakie manipulacje i przypadki fałszowania rzeczywistości w mediach społecznościowych zwraca uwagę Jesse Darling – przedstawia swoje spostrzeżenia na temat drogi twórczej artystki – od sztuki cyfrowej, niematerialnej, korzystającej z najnowszych mediów, do przestrzennych dzieł wykonywanych ręcznie i prezentowanych w galerii 			
142. W zakamarkach podświadomości	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 262	– Bill Watterson, „Calvin i Hobbes. To magiczny świat” (fragment)	podświadomość, percepcja, komiks, opowiadanie	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rzeczywistość, w jakiej toczy się akcja komiksu – ustala, kim mogą być postacie ukazane przez Billa Wattersona – wyjaśnia, jak w opowieści obrazkowej przedstawione jest <i>schodzenie do podświadomości</i> – określa, co znajduje się w podświadomości Calvina – wyjaśnia, w jaki sposób obejrzone historie mogą oddziaływać na człowieka – wypowiada się na temat ograniczeń wiekowych, które są wyznaczane dla filmów wyświetlanych w kinach 	– prezentuje dzieło filmowe, które w określony sposób wpłynęło na jego życie – bierze aktywny udział w dyskusji o oddziaływaniu filmów na postrzeganie świata oraz na kształtowanie się osobowości młodych ludzi	1	I.1.2 II.1.2 II.2.4 II.2.10 II.2.11 II.3.1 III.1.1 III.1.5 III.2.11
143. Średnik, dwukropek, myślnik	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4	– „Pod znakiem interpunkcji”	średnik, dwukropek, myślnik, przecinek	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy wypowiedzi, w których poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne – uzupełnia tekst brakującymi przecinkami – ustala, które przecinki powinno 	– określa, jaki znak, oprócz pytańnika, pojawia się w podanym tekście najrzadziej i podaje, ją funkcje pełni ten znak – pisze opowiadanie z dialogiem nawiązujące do zamieszczonej	1	I.1.1 I.1.2 III.2.6

	Blok: Laboratorium języka s. 270–273			się zastąpić średnikami, aby zdania stały się bardziej zrozumiałe – tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone z zastosowaniem średnika – uzupełnia tekst brakującymi dwukropkami – wyjaśnia funkcję myślników w podanych zdaniach – uzupełnia dialog myślnikami	reprodukcji, w którym stosuje wskazane znaki interpunkcyjne		
144. i 145. Powtórzenie wiadomości z nauki o języku	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 s. 274–275	– „Uporządkuj swoją wiedzę i umiejętności” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności”	– nauka o języku: język ogólny (standardowy, literacki), styl wypowiedzi: styl funkcjonalny (publicystyczny, naukowy, potoczny, urzędowy, artystyczny), styl indywidualny, cechy dobrego stylu: prostota, jasność, zwięzłość, obrazowość, stosowność, dynamiczność, wzbogacanie słownictwa, słownictwo ogólnonarodowe, słownictwo o ograniczonym zasięgu: gwara środowiskowa (termin, profesjonalizm, wyraz gwarowy), gwara terytorialna (wyraz gwarowy), archaizm, wyrazy nacechowane:	– powtarza i utrwała wiadomości poznane na lekcjach – wymienia najważniejsze zasady dotyczące formatowania e-maili – zredaguje fragmenty bloga oraz wpisu na czacie zgodnie z netykieta – wskazuje wyrazy nacechowane stylistycznie lub ekspresywnie – przekształca wypowiedzi nacechowane na neutralne – wskazuje kategorię, do której przynależy dane słowo – wskazuje wyraz o ograniczonym zasięgu – wymienia cechy dobrego stylu – podaje eufemizmy, którymi można zastąpić podkreślone sformułowania – przekształca podany tekst, aby słownictwo odpowiadało treści i formie danego komunikatu	– redaguje ośmiodaniowy dialog pomiędzy dziennikarzem a kolekcjonerem starych fotografii z wykorzystaniem wskazanych czasowników oraz odpowiednich znaków interpunkcyjnych	2	I.1.1 I.1.2 III.1.2 III.1.6 III.1.7 III.2.6

			neutralne stylistycznie i ekspresywnie, eufemizmy, wyrazy nacechowane stylistycznie dodatnio bądź ujemnie, interpunkcja (średnik, dwukropek, myślnik), netykieta – formy wypowiedzi: blog, czat, e-mail				
146. Najważniejsze wynalazki ludzkości – powtórzenie wiadomości	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 s. 248–249	– „Śladami epoki”	najważniejsze wynalazki w dziejach ludzkości, współczesna miniaturyzacja	– wymienia najważniejsze wynalazki ludzkości – podaje epokowe wydarzenia historii nowożytnej – gromadzi informacje na temat paryskiego Muzeum Sztuki i Rzemiosła – wyjaśnia, na czym polega współczesna miniaturyzacja	– omawia najważniejsze wynalazki ludzkości – przygotowuje prezentację multimedialną na temat paryskiego Muzeum Sztuki i Rzemiosła	1	I.1.2 I.2.1 III.1.1 III.1.3
147. i 148. Powtórzenie wiadomości literackich	Podręcznik do kształcenia literackiego, kulturowego i językowego Rozdział 4 s. 250–251	– „Uporządkuj swoją wiedzę i umiejętności” (mapa myśli) – „Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności”	– ważne zagadnienia: samotność, podróże, poszukiwania sensu życia, poświęcenie w imię miłości, pasje i hobby, przebaczenie, odpowiedzialność, wartości w życiu człowieka, konieczność wyboru – literatura: trudne wybory dawniej (liryka: Juliusz Słowacki „Do matki”; epika: Biblia, Jean-Jacques Rousseau „Nowa Heloiza”, Jan Parandowski „Przygody Odyseusza”, Guy de	– powtarza i utrwała wiadomości poznane na lekcjach – czyta ze zrozumieniem tekst o charakterze nieliterackim – pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów		2	I.1.1 I.1.2 II.2.1 II.2.10 II.2.11 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.5

			Maupassant „Stryj Juliusz”, Eliza Orzeszkowa „A...B...C...”); współczesne rozterki (dramat: Arthur Miller „Śmierć komiwojażera”; epika: Krystyna Kofta „Sezon na papierówki”; liryka: Stanisław Barańczak „Żeby w kwestii tej nocy była pełna jasność”; komiks: Flix „Powiedz coś”)				
--	--	--	---	--	--	--	--